

Mostan színes mintákról álmodom

Balassa Júlia kislánykora óta lakik Budakeszin. 1987-ben diplomázott az Iparművészeti Főiskolán. Jelenlegi otthona ablakán kinézve rálátunk egyik ihletőjére, a természet városunk köré vonta koronára. Júlia azt mondja, sajnos, nemsokára itt is lakóházak épülnek.

– *Mi a foglalkozásod?*

– A Főiskola Textil Tanszékének nyomott anyag szakán végeztem, így nyomott-anyag tervező a végzettségem. Gobelin szakra jelentkeztem, de abban az évben rengeteg tehetséges jelentkező volt, így engem a nyomott anyag szakra irányítottak. Végzett iparművészként nem szegődtem el egyetlen nagy textil céghez sem, azzal dolgozom, amihez az ösztöneim vonzanak, a fali kárpittal.

– *Örököltél ehhez valami művészi vénát a családotól?*

– Édesapám zeneszerző, nagyapám pedig szobafestő volt, lehet, hogy a színekhez való vonzódásom tőle örökölttem. Számomra minden szín egyformán szép, a főiskolán is úgy jegyeztek, mint aki a színeket ösztönösen érzi. Óriási ennek a szerepe a saját magam által ki-

alakított technikában, hiszen minden kialakított szín több fonal színkombinációjából jön létre. E miatt a színkeverési technika és a sajátos formanyelve miatt nevezik a gobeleint a legfestőibb műfajnak.

– *Igen, én is sokszor találkoztam előre nyomott gobelin képekkel a fonalboltokban. Te is ilyen képekkel dolgozol?*

– Ez egy nagy-nagy, általános tévedés! Amiről te beszélsz, az a hímezés. A fali kárpit francia nyelvű eredeti szava a gobelin. Amit sokan nálunk gobeleinként ismernek, ez hímezés. A gobelin, vagyis fali kárpit viszont a középkorból származik, ott élte fénykorát, speciális kötési típusok jellemzik és meghatározott méretűek. Számunkra a kötési kombinációk annyira féltett titkok, mint a festők számára a színkeverési arányok, vagy technikák.

– *Azt mondod, a gobelin a legfestőibb műfaj a textil műfajában. Mi alapján döntösn egy megrendelő a festett és a szövött kép között?*

– A gobelin a középkorban élte egyik fénykorát. Nemcsak díszítő funkciója volt, hanem melegítette is a várkastélyok falait. A Loire-menti francia kastélyokban rengeteget megcsodálhatunk. A lakásnak ma is meleget ad, ami akkor is érvényesül, ha hideg színeket szövök a kárpitba, például a víz motívumát, ami számomra mindig hideg hatást jelent.

– *Sok kortárs kiállításon úgy érzem, végtelenen elmaradtam a kortól, egyszerűen nem értem a kiállított kép mondandóját. Támadhat-e ilyen érzésem egy kortárs fali kárpit kiállításon?*

– Minden komak megvan a saját formanyelve, természetesen ez igaz a gobelinre is. Erősen individuális a kor művészeti felfogása, ami kifejezi a sokszínűség és a felgyorsult változás mellett az alkotó átdolgozott múltját is. Nemrég láttam egy kiállítást, itt van a prospektusa, saját magad is megnézheted, mennyire leegyszerűsített geometrikus formákkal is dolgoznak. Szerintem az ösztöneire hagyatkozzon a befogadó. Ha egy művészi megfogalmazás nem hív elő belőled semmi érzelmet, emléket, vagy gondolatot, akkor nem benned van a hiba.

– *Hogyan jellemez a saját képkalkotásod?*

– Színes, organikus formák, dekoratív motívumok, örök érvényű igazságok. A természethez, természetes anyagokhoz közel álló a felfogásom, a tájképeknél nagyon jól érvényesíthetem a színek hatását. A fémhatású anyagok reneszánszukat élik, én csak akkor használom, ha kifejezett funkciójuk van. Egy őszi tájat nagyon jól el tudok képzelni az arany rengeteg árnyalatából. Létezik olyan felfogás, ami szerint a természet már mindent megalkotott, mi csak kölcsön vesszük a formáit, színeit. Nézd meg ezt a gobelint a falon, a csend motívumát is az erdőn keresztül mutatom meg, szűrt fényben világítanak a fő formák, amiket rengeteg színnel töltök ki. Kellő távolságból még az erdő szelleme is látható kinyújtott, ölelő karjaival. Mostanában a természet motívumait elvontabb témák kifejezésére használom, például az életfa megalkotására. Ezen a képen megrendelőnek dolgozom, egy négyzetméter, körülbelül fél év alatt fejezem be. A téma köré keretet szövök, ez a formai megoldás is igen jellemző a gobelinre. Szeretnék emberi érzésekkel is foglalkozni a jövőben, mint a barát-ság, szerelem, ezek a témák figurális ábrázolást követelnek.

– *Hogyan lesz egy gondolatból kész fali kárpit?*

– Akril- és vízfesték alapon temperával megtervezem kicsiben, számítógépen az elképzelt méretre felnagyítom. A papírképet a szövőszék alá helyezem, így a minta alapján dolgozom. A szövőszékem két méter széles, gyakorlatilag ilyen széles, és bármilyen hosszú kép készíthető rajta.

– *Hol találkozhatsz a kárpitjaiddal?*

– Galériáknak vagy konkrét megrendelésre dolgozom. A Kapás utcai, a Feneketlen tónál levő Tér Galériában, a Várban állítom ki a gobelineket, akvarelljeimet és üvegterveimet. A szakmai elismerés nem vonz, számomra az értékmérő, hogy szeressék a képeim.

– *Végezetül egy fogas kérdést teszek fel! Létezik-e giccs ebben a műfajban is, és ha igen, mi különbözteti meg az igazi művésztől?*

– Elképzelhető. Szerintem a giccs valami művészi dolog akar lenni, amit izlésben, megvalósulásban alacsony szinten hoznak létre. Ennek eldöntésében az ösztönös érzék vezeti az alkotót is, a vásárlót is.

Hegedüs Ira

